

Hur ser en helt vanlig dag i en ullapas liv ut?

Josefin Sundberg

Den gulsvansade ullapan lever i Perus molnskog och är en av världens mest hotade primater. Man tror att det endast finns runt 250 individer kvar i det vilda. Det största hotet mot arten är skogsskövling som leder till fragmentering av artens levnadsmiljö. Det förekommer också illegal jakt.

Länge trodde man att arten var utrotad, tills den återupptäcktes 1974. Eftersom den är så sällsynt så vet man väldigt lite om arten. För att kunna bevara den behöver man få mer kunskaper om t.ex. artens beteende och födoval.

En tidsbudget visar hur stor del av den vakna tiden som en art spenderar på olika aktiviteter. Om man vet hur en art spenderar sin tid kan man ofta dra andra slutsatser om hur arten lever, vad den behöver och hur man ska gå till väga för att skydda den.

I min studie kom jag fram till att arten spenderar mest tid på att röra sig (42%). Den spenderar 30% på att äta och leta mat, och resten av tiden på blandade aktiviteter. Tidsbudgeten ser ut ungefär som den gör för liknande arter men den gulsvansade ullapan rör sig mer och vilar mindre. Detta kan bero på det fragmenterade habitatet som arten lever i som gör att den måste röra sig över större ytor när den letar mat. Honorna spenderar mer tid på att äta och det beror antagligen på att de behöver extra energi när de är gravida eller ammar.

I likhet med många andra arter av primater, äter den gulsvande ullapan mest på morgonen samt på eftermiddagen, och den vilar mest mitt på dagen.

Mer än hälften av den gulsvansade ullapans diet består av frukt. Den äter också ganska mycket insekter och lite löv. Detta är antagligen kopplat till att arten rör sig mycket eftersom en diet bestående av frukt ofta gör att aporna måste röra sig över större områden för att hitta mat.

Honor med ungar vokaliserar mycket mer än de andra aporna. De gör ofta höga varningslåten när de hör ett plötsligt ljud eller ser en rovfågel. Det kan vara ett problem då det ofta är honor med ungar som tjuvjägare riktar in sig på, eftersom de kan sälja ungarna som husdjur. När de gör dessa ljud blir det antagligen lättare för jägarna att lokalisera just dessa individer.

Degree project in biology, Master of science, 2011
Examensarbete i biologi, 30 hp till examensarbete
Biology Education Center and Neotropical Primate Conservation (NPC), Uppsala University
Supervisors: Mats Björklund and Sam Shanee